

שאלות בסגנון בגרות – "מכשיר גילוח"

דגם תשובות

מנאל זבידאת

תיכון מקיף בסמת טבעון

שאלה (1) – "הניסיון המוצלח הראשון"

השאלה

הסבירו את המשפט- "כשאני מסכם את חיי עד עכשיו, אני מעריך את המשפט ההוא כניסיון המוצלח הראשון"

מהו "הניסיון המוצלח"? מדוע הוא כל כך חשוב למספר?

תשובה:-

"הניסיון המוצלח" מתייחס לרגע שבו ברכה שפילמן שאלה בקול רם "מה? אתה כבר מתגלח?!" והמשפט הזה היה המטרה שאליה שאף הנער במשך חודשים.

חשיבות הניסיון:

- זוהי הפעם הראשונה שהנער מצליח להשיג מטרה חברתית מתוכננת
- המשפט מייצג הכרה חברתית בבגרותו -הבנות שמו לב שהוא מתבגר
- הצלחה זו מלמדת אותו על תכנון, סבלנות והתמדה (גילוח בימי שלישי, ישיבה בזווית הנכונה)
- במבט לאחור, המבוגר מעריך את הניסיון הזה כנקודת מפנה בחייו - הרגע שבו למד שאפשר להשיג מטרות דרך תכנון מושכל

שאלה (2) - מדוע החל המספר להתגלח בגיל 13 ???

השאלה

מדוע החל המספר להתגלח בגיל 13, למרות שזקן עדיין לא צמח לו ?

ענו על פי הטקסט והסבירו את המניעים של הנער.

התשובה:-

מניעים פיזיולוגיים: "משהו בבית-הספר או בתנועה סיפר שהגילוח החוזר מעורר את צמיחת הזיפים -הנער האמין שגילוח יזרז את צמיחת הזקן ויעזור לו להיראות בוגר יותר."

מניעים חברתיים: הנער רצה להיראות בוגר בפני הבנות בתנועה, במיוחד בערבי השבת החופשיים שהיו מרכז החיים החברתיים שלו.

מניעים פסיכולוגיים: הצורך להוכיח בגרות ועצמאות, להיות חלק מעולם המבוגרים ולהשתחרר מתדמית הילד.

שאלה (3) - האירוניה הטרגית בסיפור

השאלה

מהי האירוניה הטרגית בסיפור? הסבירו והביאו דוגמה. כיצד האירוניה משפיעה על הקורא ועל הבנת המסר?

תשובה :-

האירוניה המרכזית: האב מתכנן לרגע מיוחד שבו ילמד את בנו להתגלח, אך הבן כבר מתגלח זה שלוש שנים מבלי שהאב ידע. האב קונה מתנה יקרה ומתכוון לטקס מעבר, אך הרגע כבר עבר מזמן - ללא נוכחותו.

כוונת האב

האב רוצה ליצור רגע אינטימי של העברת מסורת מאב לבן, כפי שעבר עליו עם אביו שלו

המציאות

הבן כבר עבר את תהליך ההתבגרות לבד, והוא רואה בצוואר המרוט של אביו סיבה שלא ללמוד ממנו

התוצאה

רגע שאמור היה לחבר בין האב לבין הבן הופך לרגע של ניכור וחוסר תקשורת

השפעה על הקורא: האירוניה יוצרת תחושה של צער עמוק - הקורא מבין ששתי הדמויות רוצות קשר, אך הפער ביניהן גדול מדי. היא מדגישה את הבדידות של שתי הדמויות ואת חוסר היכולת שלהן לתקשר באמת.

שאלה (4) - דמותו של האב

השאלה

תארו את דמותו של האב כפי שהיא משתקפת בסיפור .
התייחסו לשני מאפיינים לפחות !
הביאו דוגמאות מהטקסט לתמיכה בתשובתכם.

תשובה :-

1-חסכוני ומעשי:

- משתמש בסכין גילוח "אוקבה 8" שוב ושוב מטעמי חיסכון
- מכשיר הגילוח שלו הוא מ - 1934-שמור ומשומש עשרות שנים
- קניית המתנה לבן היא "מחווה נדיר שהפתיע את כל מי שהכיר את טבעו החסכוני"

2-מסור ודואג:

- מכין ארוחת בוקר עם "חביתה של שבת" למשפחה .
- מעיר את הילדים בשבע בבוקר "על מנת שלא נבזבז את השבת בשינה"
- רוכש מתנה יקרה ומתכנן רגע מיוחד עם בנו .

3-מסורתי ומחפש קשר:

- "כפי שלימד אותי אבי -רוצה להעביר מסורת דורית"
- מבצע את מתן המתנה "בטקסיות" ו"נושא נאום קטן ."
- רואה בגילוח הראשון הזדמנות ליצור רגע אינטימי עם הבן.

שאלה (5) - סמליות מכשיר הגילוח

השאלה

מה מסמל מכשיר הגילוח בסיפור? התייחסו לשתי משמעויות לפחות. הסבירו כיצד הסמל משרת את נושאי הסיפור.?

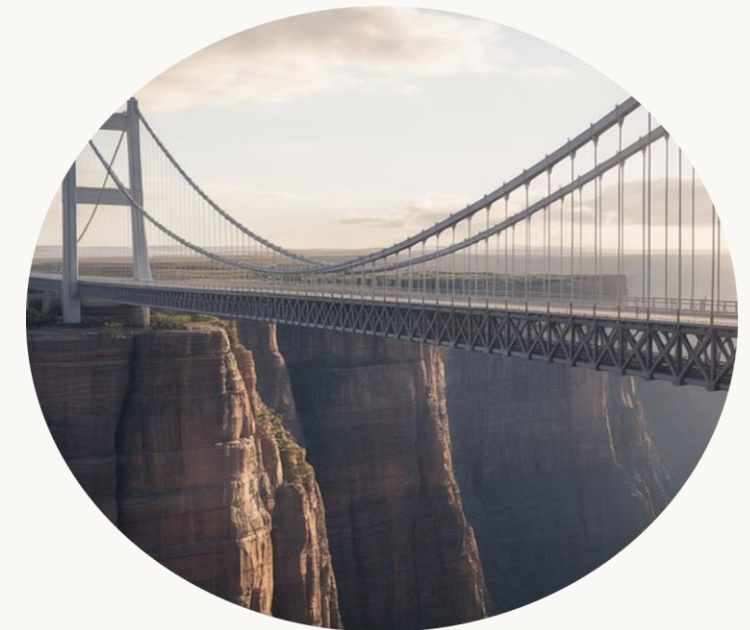
הפער והניכור

המכשיר החדש שהאב קונה מדגיש את הפער - הוא לא יודע שהבן כבר מתגלח. המכשיר הופך מסמל של קשר לסמן של חוסר תקשורת ובדידות.

סמל לבגרות וגבריות

הגילוח מייצג את המעבר מילדות לבגרות, מנער לגבר. שני המכשירים בסיפור - הישן של האב והחדש של הבן - מייצגים שני דרכים שונות להתבגר עם ההורים או בלעדיהם.

גשר בין דורות שנכשל

המכשיר אמור לחבר בין האב לבין הבן, להעביר מסורת מדור לדור. האב קיבל אותו מאביו, ורוצה להעביר את המסורת הלאה. אך הגשר נכשל - הבן כבר עבר לצד השני לבד.

כיצד הסמל משרת את נושאי הסיפור: מכשיר הגילוח משלב את כל הנושאים המרכזיים - פער בין דורות, קושי בתקשורת, תהליך ההתבגרות, והצורך בעצמאות. הוא מראה איך חפץ פיזיקלי יכול לשאת משמעויות רגשיות עמוקות ולגלות את הדינמיקה המשפחתית המורכבת.

שאלת חיבור (1) - יחסי אב ובן

הנושא

הסיפור "מכשיר גילוח" עוסק בפער בין דורות ובקושי בתקשורת בין הורים לילדים .

נמקו את דבריכם בהתבסס על הסיפור, והביאו דוגמאות מחייכם או מהסביבה שלכם (250-300) מילים ..

מתווה לחיבור

1

הצגת הנושא

פתחו בתיאור הפער בין האב לבן בסיפור - האב מנסה ליצור רגע אינטימי, אך הבן כבר התבגר בלעדיו

3

ההשלכות

נתחו את התוצאות: רגע שאמור לחבר הופך לרגע של ניכור, האב מפסיד את ההזדמנות ללוות את בנו, הבן מפסיד את החוכמה והניסיון של אביו

05

דרכים לשיפור

הציעו פתרונות: שיחות פתוחות, הקשבה אמיתית, נכונות של שני הצדדים להכיר בשינויים, סבלנות והבנה

2

הגורמים לפער

נתחו: השתיקה של הבן מסתתר עם הגילוח, (השתיקה של האב) לא שם לב לשינויים בבנו, חוסר תקשורת פתוחה, הנחות שגויות משני הצדדים

4

דוגמאות אישיות

הביאו דוגמה מחייכם על רגע של חוסר תקשורת עם הורה, או על רגע שבו הצלחתם לגשר על פער

6

סיכום

חזרו למסר המרכזי - תקשורת היא המפתח ליחסים טובים בין הורים לילדים

שאלת חיבור (2): -התבגרות ועצמאות

הנושא

"תהליך ההתבגרות כרוך בצורך של בני נוער להוכיח את עצמאותם ובגרותם, לעיתים בדרכים שאינן מובנות להורים".

נתחו את תהליך ההתבגרות של הנער בסיפור, והתייחסו לחוויות אישיות שלכם (250-300) מילים ..

מתווה לחיבור

נקודות מרכזיות לדיון

דרכי הוכחת הבגרות בסיפור:

- גילוח סודי -פעולה עצמאית ללא ליווי הורי
- תכנון אסטרטגי – (גילוח בימי שלישי)
- חיפוש הכרה חברתית מהבנות
- דחייה של עזרת האב

המניעים לעצמאות:

- רצון להיות חלק מחברת בני הגיל
- צורך להוכיח יכולת עצמאית
- פחד מהיראות ילדותי
- רצון בפרטיות ובסודיות

האיזון הדרוש:

- עצמאות לא אומרת ניתוק מוחלט
- ההורים יכולים להיות משאב ולא מכשול
- חשיבות השיתוף במקום הסתרה
- למידה מניסיון הדורות הקודמים

הקשר לחיים האישיים:

- תארו רגע שבו רציתם להוכיח עצמאות
- האם הסתרתם משהו מההורים? למה?
- כיצד השתנה היחס שלכם ללמידה מהורים?
- מה למדתם על האיזון בין עצמאות לתלות?

טיפ לכתיבה: חברו בין הניתוח הספרותי להתנסות האישית. הראו הבנה עמוקה של הדילמה ההתבגרותית תוך כדי הצגת נקודת מבט אישית ובוגרת.

סיכום והמלצות

טיפים לחיבור

- ארגנו את החיבור בפסקאות ברורות
- כל פסקה תטפל ברעיון אחד מרכזי
- השתמשו במעברים חלקים בין הפסקאות
- סיימו במסקנה משמעותית

עקרונות לתשובות מוצלחות

- התבססו תמיד על הטקסט - הביאו ציטוטים מדויקים
- נתחו לעומק - אל תסתפקו בתשובות שטחיות
- קשרו בין חלקי הסיפור השונים
- הראו הבנה של הרבדים השונים בסיפור

נושאים מרכזיים לזכור

- פער בין דורות וחוסר תקשורת
- תהליך ההתבגרות והצורך בעצמאות
- האירוניה הטרגית ברגע של "מתנה"
- הסמליות של מכשיר הגילוח

זכרו: הסיפור "מכשיר גילוח" הוא יצירה עשירה ורב-שכבתית שמזמינה ניתוח מעמיק. ל תשובה צריכה להראות הבנה של המורכבות הרגשית והיחסים המשפחתיים שביצירה.

